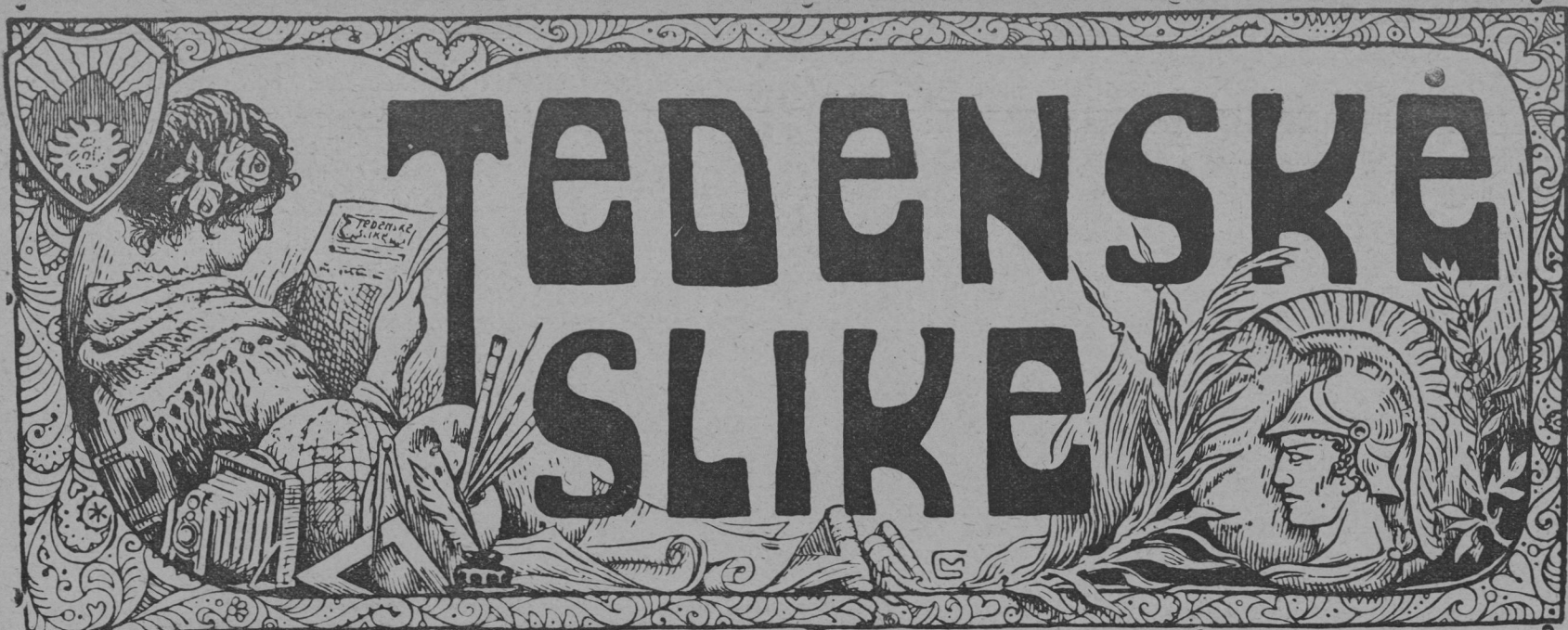
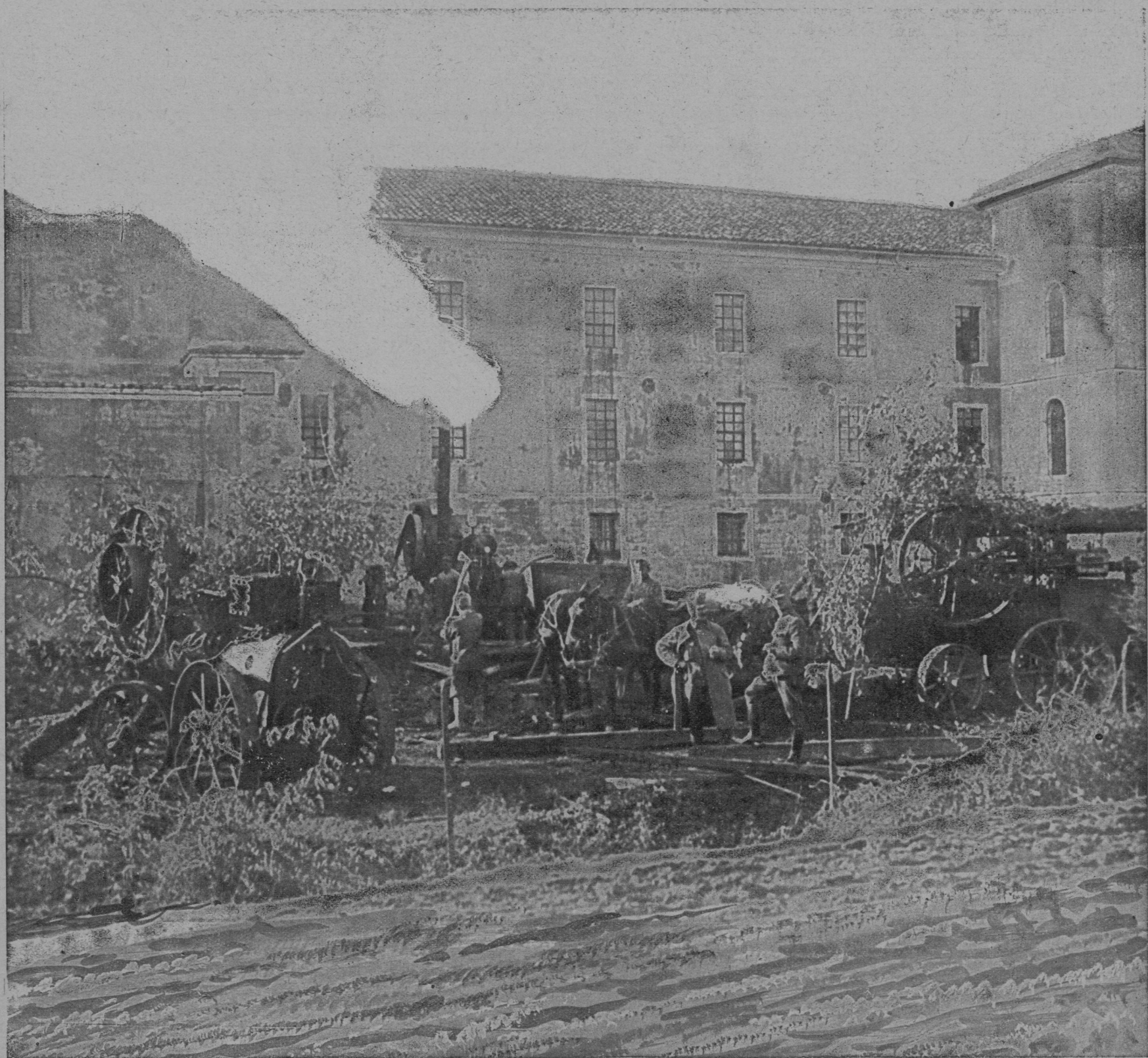

Štev. 3.

V Ljubljani, v sredo 16. januarja 1918.

Leto V.

Avstrijski vojaki na Piavi so zasedli laški mlin, v njem velike zaloge žita, ki ga zdaj meljejo naši mlinarji vojaki za našo vojsko.

Junij Brut:

Finska elegija.

Mi dali smo vse, kar ste hoteli,
mi dali smo svoje mlade moči,
zlato in srebro in srčne krvi —
mi dali smo vse, kar ste hoteli.

Česar nismo dali, to ste nam vzeli:
žito iz kašč, iz hleva žival
in kar nam v shrambo je dobri Bog dal,
česar nismo dali, to ste nam vzeli.

Saj že od nekdaj tako smo živeli,
kot more živeti zaslužjeni rob,
ki zemljo bolj ljubi, nego njen grob,
saj že od nekdaj tako smo živeli.

A naših src, teh niste imeli,
ker srca so cvetke, kakor kristal,
ki jih na zemljo je Bog nasejal,
o, naših src vi niste imeli.

Kako bi ti cveti vam v rokah cveteli,
ko jih teptal je vaš težki korak,
ko ste hoteli le smrti in zmag,
kako bi ti cveti cveteli?

Zato so ti cveti vam v rokah veneli,
ker so cveteli sred naših planin,
ki vi ste nosili jim smrtni pogin,
zato so ti cveti oveneli . . .

Mi vemo: enakih na zemlji ni celi:
edini ta kos imenuje se naš,
da lahko po svetu se ž njim pobahaš —
edini ta košček — na zemlji celi.

A. P. Čehov:

Na pošti.

Pred par dnevi smo spremili k večnemu počitku mlado ženo našega starega poštarja Sladkoperceva. Ko smo jo bili pokopali, smo se podali po stari navadi očetov in pradedov v gostilno na pošti na „posmrtno pojedino“.

Ko so servirali bline,* je starec vdovec bridko zajokal in rekel:

„Prav tako lepo rdeči so, kakor je bila rajnica. Prav tako so lepi. Čisto tako!“

„Da, res je,“ so pritrdjevali gostje, „bila je prava krasotica . . . žena brez primerel!“

„Da . . . Vsi, ki so jo videli, so jo občudovali . . . Toda, gospodje, nisem je ljubil zaradi njene lepote, ne zaradi lepega obnašanja. Ti dve lastnosti sta prisojeni vsemu ženskemu spolu in nahajamo ju na tem svetu zelo pogosto. Ljubil sem jo zaradi neke druge, duševne lastnosti. Posebno sem jo ljubil, rajnico, Bog ji daj večni mir in pokoj, zato, ker je pri vsej svoji živi naturi ostala ves čas svojemu možu zvesta, če prav je bilo njej le dvajset let, jaz pa jih bom kmalu šestdeset. — Bila mi je starcu zvesta.“

Dijakon, ki je bil tudi na pojedini, je z izrazitim momljanjem in kašljanjem izražal svoj dvom.

„Torej vi ne verjamete?“ se je obrnil vdovec k njemu.

„Ne, da bi ne verjel,“ je dejal dijakon v zadregi, „ampak sploh . . . Saj veste, mlade žene so zdaj same . . . radevu, omaka, provansal . . .“

„Vi dvomite, jaz pa vam hočem dokazati. Jaz sem pač podpiral njeno zvestobo z raznimi pripomočki, da se tako izrazim, strateškega značaja, kakor trdnjavo. Pri

Blin = vrsta pirogov, cvrtje slično našim bobom.

mojem obnašanju in moji zvitosti se mi ni mogla moja žena izneveriti v prav nobenem slučaju. V obrambo svojega zakona sem se posluževal zvijače. Poznam take besede, ki so kakor gesla. Rečem te besede in — basta, lahko vam spim, kar se tiče zvestobe, čisto mirno . . .“

„Kakšne besede?“

„I, čisto navadne. Razširil sem po mestu grdo govorico. Vi jo vsi poznate. Vsakemu

Ivanom Aleksejevičem?“ smo se čudili vsi z zategnjenim glasom.

„Kaj še! To je bila moja zvijača . . . He, he, he! Dobro sem vas potegnil, kaj? Tako je ta reč.“

Pretekle so tri minute molčanja. Vsi smo sedeli molče, bili smo presenečeni in sram nas je bilo, kako nas je tale debeli starec z rdečim nosom zvito potegnil.

Naš cesar s svojim štabom na gori sv. Mihaela med našo ofenzivo.

sem rekel: Moja žena ima razmerje z našim policijskim komisarjem Ivanom Aleksejevičem Zalihtvatskim. To je zadostovalo popolnoma. Niti en človek si ni upal dvoriti ji, ker se je bal njegove jeze. Kakor hitro so jo za-

„I no, dal Bog, da se oženiš še v drugo!“ je zagodl dijakon.

Razširjajte Tedenske Slike!

Naš cesar v Olomucu na Moravskem pri blagoslovitvi novega vojaškega pokopališča Mohamedancev.

gledali, so bežali proč, da bi si le Zalihtvatski česa ne mislil. He, he, he! Njemu se ni dobro zameriti, zakaj napravi vam takoj pet protokolov. Zagleda na primer na ulici tvojo mačko in takoj napravi protokol, kakor bi bila potepena žival.“

„Torej vaša žena ni imela razmerja z

E. G. Brat

Beg za milijoni.

Roman Slovenca Amerikanca.

25. nadaljevanje.

Vsebinska romana do današnjega 25. nadaljevanja. Jack Bell, sin slovenskega očeta in hrvaške matere, doma iz Omišlja na otoku Krku,

ki leži v Adriji nasproti hrvaški Reki, je po mnogoterih brezuspešnih naporih za osnivanje častne eksistence končno skoraj obupal nad svetom in sam nad seboj. Še zadnji poskus hoče napraviti v Newyorku, kamor se vozi na parničku „Lady Grace“. Če niti v Newyorku ne najde službe, stori konec svojemu mukotrpnemu potikanju po svetu, kjer je okusil bridkosti najrazličnejših poklicev, a ni našel nikjer sreče in miru. Slučajno ga na parniku ogovori lepo, simpatično dekle. V Newyorku Jack ne najde službe, obupan se hoče že ustreliti ter se obenem strmoglaviti z brooklynskega mostu. Tu se spomni

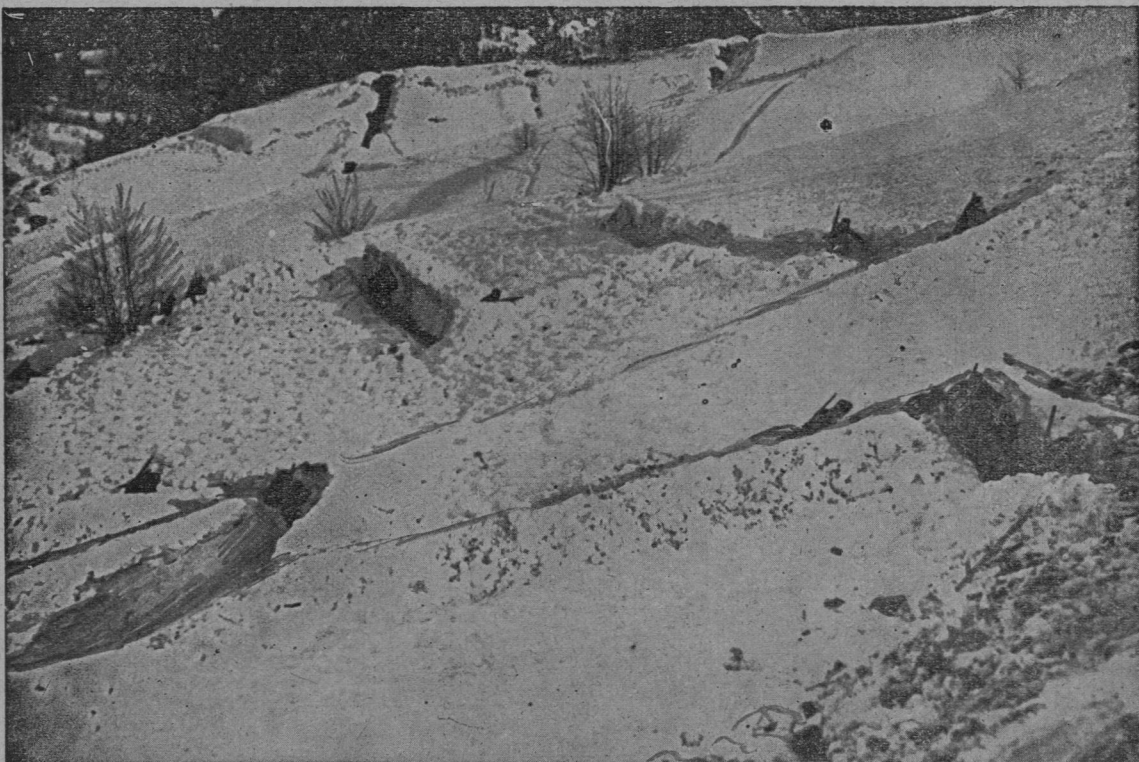
Lincolnovem parku pove Jack lepi Polly, da je obupan vagabund, izgubljen človek, ki nima nikjer sreče; pripoveduje ji potek svojega pestrega življenja dotlej, ko mu je spomin na njen prijazen pozdrav: „Srečno, mister!“ rešil življenje. Polly, ki takisto na tihem ljubi svojega rešitelja, pelje Jacka k stricu, ki ga rad sprejme v svojo banko. Štirinajst mesecev nato sta Polly in Jack že srečen zakonski par. Stric Hegan, ki je ves čas občudoval Jackovo močno voljo, jekleno vztrajnost in praktični duh, je nastavil Jacka končno za svojega prvega blagajnika. Jack se je tekom svojega vagabundiranja po svetu priučil marsičesa, zato

Švedski potovalec pisatelj Sven Hedin, opisovalec junaštva naše in nemške armade na Dunaju, odkoder je potoval na Laško fronto.

krasne prijazne deklice. V Chicago se pelje ona! Jack si želi le enkrat še videti jo ter se odpelje za svoj zadnji denar v Chicago z ekspresnim vlakom. Vlak skoči s tira: strašna katastrofa. K sreči se Jacku ne zgodi nič hudega. Pomaga reševati ljudi iz gorečih in razbitih vagonov ter reši — deklico,

je tudi kot bančni blagajnik genijalen original. Samski stric Hegan pa je preveč zaigral in nepredvidno špekuliral. Hipoma zaide v toliko zadrego, da ne more plačati niti dveh milijonov dolarjev. Škandal je neizogiben, kredit je izgubljen, katastrofa za banko stoji na pragu. Hegan je obupan, Jack pa

Zimski mir in pokoj na bivših bojnih postojankah Conradove armade na juž. Tirolskem.

ki ga je nevedé in nehoté potegnila za seboj ter ga rešila samomora. Polly je sirota Johna Hegana ter živi pri stricu, bankirju milijonarju Oliverju Heganu v Chicagu. Polly povabi Jacka s seboj k stricu, ki je silno hvaležen, da mu je Jack rešil nad vse ljubljeno nečakinjo. Jack živi nekaj tednov v milijonarjevi hiši, se vozi s Polly z aeroplanom po ozračju nad Chicagom, dela z njo na avtomobilih izlete po okolici ter se zaljublja vedno bolj vroče v dekletce. Sklene torej, da pobegne in se ubije, zakaj brez Polly živeti bi itak ne mogel več. V

si izmisli prebrisano rešilno pot: markirati hoče bančnega tatu, ki je ukradel iz blagajne 2 milijona dolarjev, in pobegniti ... Izgovori si, da bo Hegan poslal za njim na lov najslavnejšega severnoamerikanskega detektiva Bobba Dodda in da bo stric povedal Polly vso istino. Jack hoče begati pred Doddom toliko časa, da se bakrovi papirji (ki jih je Hegan nakupil preveč in ki so v tem hipu skoraj brez cene) zopet dvignejo ter da bo bančna blagajna zopet močna. Iz hvaležnosti do strica in iz ljubezni do Polly sprejme Jack radovoljno to na-

logo, ki mu donese — po obljubi Hegana — kompanjonstvo v banki. Jack misli pač že na svoje potomce ter ima trdni sklep, postati tudi kdaj milijonar. Toda milijonstvo si hoče pošteno zaslužiti! Končni motiv njegove tatinske uloge pa je tudi še ta, da si hoče — „star vagabund!“ — še enkrat ogledati širni svet, — se še marsičesa naučiti ter se kakor čebela, težka medu, vrniti poln novih izkustev v svoj panj — banko, k svoji ženki, s katero hoče potem kot miren filister živeti neločljivo do smrti. Jack se torej odpelje z avtomobilom 1177 in Dodd ga lovi. Toda Dodd zvabi s seboj gospo Polly, ki jo je utrdil v misli, da je Jack zblaznel in kot blaznik odnesel milijona. Ujeti ga morata in oddati v blaznico, stricu pa rešiti milijona. Hegan ne more Polly povedati resnice, in Polly se odpelje v Doddovi družbi loviti ljubljenega možička. V Newyorku vtihotapi Miha Mohr svojega nekdanjega tovariša na parnik. Po mnogih humoristih doživljajih se mora Jack blizu angleške obale rešiti s skokom v morju: iz valov ga rešijo pomorski tihotapci, a z barko vred ga zajamejo francoski financarji. Kot tihotapca ga zapro v francosko ječo v luki St. Malo, kjer se dela, kakor da ne ve, kako se piše. Ko ga zasledi Dodd, uide ponoči iz ječe na barko ter se odpelje v London. Dodd in Polly ga lovita, dospeta v London in ga najdeta v Hamburgu. Jack ima s Polly sestanek, a nato uide v Strenovo na Odri v Šleziji, kjer živi njegov dragi stric, deželni sodni svetnik Belič, brat Jackovega očeta, sin ljudskega učitelja na Kranjskem. Tudi Jack Bell se piše torej v istini Jakob Belič, le v Ameriki so mu amerikanizirali pošteni slovenski priimek z imenom vred. Stric se spočetka zgraža nad Jackom; ko pa mu nečak pove, da je nekdanji „pokvarjeni študent“ danes zet milijonarjev ter prvi blagajnik banke v Chicagu, ga tudi filister stric občuduje. Toda zaradi ugleda državnega uradnika, sodnega svetnika Jack ne more ostati dalje kot eno noč pri dobrem stricu. Lepo se poslovita. Jack namcrava bežati dalje, morda na Rusko; tu se sreča na cesti z nekdanjim tovarišem, Fricem Vossom, ljudskim učiteljem. Za nekaj dni gre torej Jack k Vossu, saj Dodda še ni nikjer čutili. Iz strenovske ječe je ušel pisar Popper, a Jack zamenja z njim obleko, ker hoče speljati policijo na krivo sled.

Jack je posluhnil, pogledal skozi okno ter opazil črne postave. Planil je na hodnik, si oblekel paznikov plašč s čepico, tekkel v razred, odprl ondi okno na cesto ter skočil v temo. Toda niti deset korakov ni tekkel, ko ga je že objel policijski stažmester ter ga povalil na tla. V hipu je bil Jack vklenjen, in trop stražnikov in jetniških paznikov ga je s triumfom gnal v šolo.

K vsi sreči je medtem Voss že odstranil čaše in krožnike ter je prišel zdaj ves trepetajoč tolpi naproti.

»Kaj si počel v šoli?« je pravkar zarezal stažmester na Jacka, ki je bil ves oblaten.

»Hotel sem gospodu učitelju ponoči ukrasti obleko, da bi mogel lažje uiti!« se je zlagal Jack, da reši prijatelja.

»Ljubi Bog, kaj takega!« je zavzdihnil Voss. »Gospodje, ves se tresem!« Nič ni lagal učitelj, a na tihem je Jacka že tretjič občudoval. »V vsakem položaju najde takoj pravi odgovor!« si je mislil.

»Torej smo prišli ravno prav!« se je pobahal stažmester. »Zvečer ste govorili z nekim neznancem na trgu v Strenovem ... ponoči pa vas je hotel okraati ta lopov!«

»Da res ... nekdo me je nagovoril na cesti in me je vprašal za pot!« je pripovedoval učitelj.

»Na, čakaj.« se je razburil stažmester, — »manje ko tri leta ne dobiš! Alo marš, nazaj v ječo!«

»V ječo? Pa dobro!« si je mislil Jack.

»Nikjer nisem na varnejšem pred Doddom kakor v ječi!« In globoko se je poklonil Vossu ter dejal: »Oprostite! Zbogom!«

»Zbogom!« je odgovoril Voss kolikor možno hladno za svojim prijateljem, ki so ga odvedli stražniki ...

V pol uri so bili že zopet v ječi, iz katere je bil Emil Popper med nevihto ušel. Sprejel jih je paznik, ki ga je jetnik vrgel ob tla in zaklenil na svoje mesto v celico.

»Ti razbojnik!« je tulil nad Jackom in planil nani. »Moja čepica! Moj plašč! Kakor bi se svinja valjala z njima po blatu!« In togotno je slačil Jacka.

»Oprostite! Ampak gospod stražmester me je vrgel v blato — on je kriv!« je dejal Jack.

Nato so ga odvedli pred ravnatelja Franzelta.

»To je torej begunec:« je vprašal in gledal v akt Emila Poppa. »Pisar — poncverja kolke in uradni derar —. Kdo bi pričakoval tako nasilnost!«

»Ah, gospod ravnatelj!« je zavikal Jack z najžalostnejšim glasom. »Nikar mi ne zamerite preveč! Saj sem najboljša duša na svetu ... le včasih me zgrabi hipna blaznost ... takrat sem pravi norec. To imam pač v krvi! V moji družini je bila že cela vrsta slučajev blaznosti.«

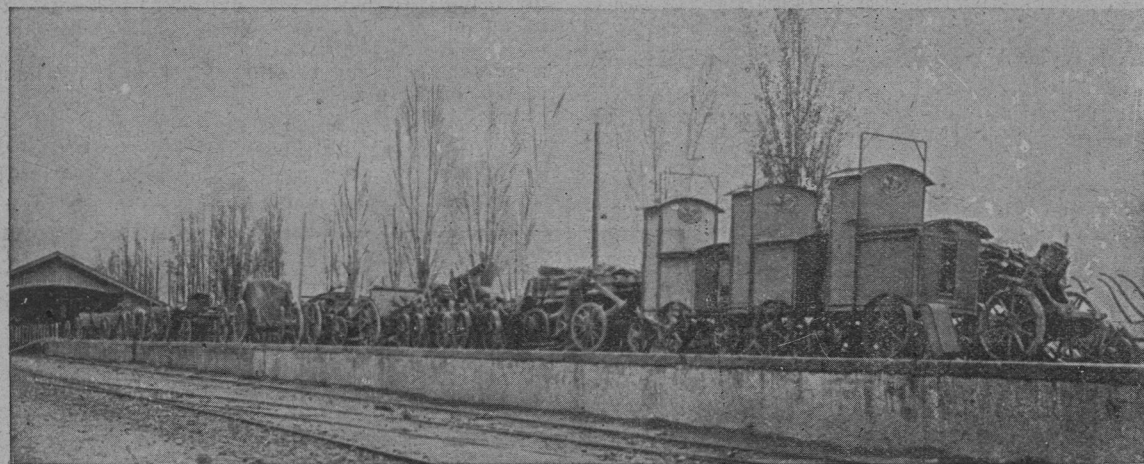
»To je stvar sodnikov in zdravnikov, ne moja!« ga je zavrnil ravnatelj. »Odvedite ga! Napiše naj se takoj zapisnik. Jutri fotografirati in odtiske prstov! Ali je aparat že popravljen? — In potem tri dni le — kruh z vodo! Marš!«

In pet minut na to je bil Jack že v predzadnji celici na desni strani hodnika v II. nadstropja.

»Hitro je to šlo!« je razmišljal in legel na prično. »Moj drugi karcer v Štenu: in že drugič ponedolžnem. Iz prvega me je izpustil profesor Luka Binder. Kdo neki me izpusti iz te luknje? Emil Popper leži tule na prični in obenem se vozi v Gornjo Šlezijo, — Jack Bell je zaprt, a hkratu je svo-

Céle črede volov in krav so bežeči Lahi pobili, potem pa polili z bencinom in petrolejem ter — zažgali. Slika kaže kupe tako osmojega mesa.

Plen v Benečiji: Topovi, vojne kuhinje, sanitetni vozovi i. dr. na kolodvoru v Benečiji.

boden ko tič. Lepa zmešnjava. Gospodje juristi bodo imeli presneto dela, predno razvozlajo tale moj voz! Hm, morda ga pa presekam še jaz sam?«

Zavit v tenak koc je hitro trdo saspal. Saj pa je bil tudi pošteno utrujen.

XVIII. Proste vaje iz obupa.

Polly in Dodd sta tičala medtem še vedno v Hamburgu ter zaman čakala, da bi imela nova tiralnica za Jackom kakršenkoli uspeh. Naenkrat sta morala izginiti.

Pripetil se je namreč škandal.

Dobrega kapitana Siemsa, ki je došel v Hamburg na dopust, so sredi ceste aretirali ter ga gnali na policijo, misleč, da so zajeli tatu chicagoških milijonov. Kapitan je divjal! Ko se je pomota pojasnila, so ga seveda takoj izpustili. Toda kapitan je zvedel, kdo je kriv njegove sramote ter je iskal Dodda, da ž njim javno obračuna.

Tudi k maki Hansenovi je prišel končno Dodd, sledeč svojemu nosu. Iz stare stanovanjske zglasnice je zvedel, da ima Hansenovka hotelček za mornarje in da se je pri njej nastanjal rad tudi iskani Jack Bell. Stara žena je bila ne le toliko poštena, nego tudi toliko previdna, da je povedala Doddu vse po resnici. Pristavila pa je še, da smatra Jacka za čisto dobrega in nedolžnega človeka, ki ne krade, nego le pošteno služi.

Povedala mu je tudi, kako je bil pri

njej oblečen, v kakšni obleki je odpotoval in da jej je mimogrede omenil, da se odpelje v Berlin.

Ker je prav tistega dne nastal škandal s kapitanom Siemsom, sta Polly in Dodd odpotovala nemudoma, da se izogneta vsakršnim nepravilnostim.

Dospela sta torej v Berlin, ki je kakor ves nov, ulice široke in ravne kakor z ravnilom potegnjene in življenje v njem v vsakem oziru odrejeno in odmerjeno kakor bi se vse vršilo po najostrejših paragrafi. Lep je Berlin in velik. Krasne so njegove palače, muzeji, akademije, gledališča, cerkve, veliki njegovi parki in izprehajalski logi. Čistost, red in disciplina vladajo po njem vsepovsod. A tudi dolgčas!

Osem dni sta vzdržala v Berlinu. Polly si je ogledala vsak dan po eno umetniško razstavo ali muzej in po eno gledališko predstavo, se vozila po Tiergartenu, promenirala je pod lipami, po Drevoredu zmage in parku Sanssouci, končno pa se je naveličala vsega in hrepenela je le — proč, stran!

Na vso srečo je dobil Dodd iz Hamburga policijski dopis, da se je našlo slučajno v

Plen v Benečiji: Razen vojnega materijala smo zaplenili tudi črede govedi.

Naše pogumne bolniške strežnice z maskami na obrazih rešujejo tikoma za fronto vojake, ki so jih strupeni plini omotili.

nekem izkazu ime Jacka Bella, roj. l. 1878 v Strenovem v Šleziji. Takoj je hitel s poročilom k Polly.

»Strenovo!« je vzkliknila vesela. »Res je. To je mesto, kler je obiskoval gimnazijo in živel pri svojem stricu. Rojen pa je bil na nekem otoku v Adriji.«

Naslednjega popoldne sta bila že v Strenovem. Nastanila sta se v hotelu pri »Zlatem križu«, na magistratu pa je zvedel Dodd, da je Jakob Belič do l. 1895 prebival trajno pri svojem stricu, zdaj sodnemu svetniku Bellitschu na Poljski cesti št. 25.

Nato je šel na policijo pozvedet, je li Jack v Strenovem in morda celo pri stricu. Povedali so mu, da ni bilo v Strenovem zadnje tedne nobenega tujca, izvzemši nekega neznanca, ki se je pred štirinajstimi dnevi pojavil, a takoj zopet izginil.

»Kakšen je bil? Kdo ga je videl?« je spraševal Dodd.

Poklicali so starega policijskega stražnika Milzerja.

Plen v Benečiji: V Cervinjanu smo zaplenili ogromno sodov bencina in petroleja.

»Videl sem ga samo enkrat na trgu,« je pravil Milzer. »Šel je nekaj korakov z ljudskim učiteljem Vossom, a se hitro poslovil od njega. Tisti večer je ušel iz ječe neki Popper. Sumili smo, da je neznanec s Popprom v kakšni zvezi. Poppa smo ujeli

še isto noč pred Vossovo šolo, o neznanecu pa nismo našli poslej nobenega sledu več.«

Dodd si je zabeležil Vossovo ime ter je vprašal, kod bi prišel tja najhitreje. Nato se je vrnil v hotel k Polly ter ji je poročal o svojem uspehu.

»Pojdiva k stricu!« je dejala Polly.

»Ne — peljiva se k Vossu!« je dejal Dodd.

Obveljala pa je končno vendarle Polly.

Marta Zippel jima je odprla vrata. Zopet je gledala ko osa, a zavrnuti ju ni mogla, ker je bil svetnik doma.

»Česa želite, gospod?« je vprašala ostro detektiva.

»Govoriti z gospodom sodnim svetnikom,« je odgovoril Dodd resolutno in vstopil za Polly.

»Ah!« je vzkliknila v tem hipu lepa mlada gospa. Iz sobe je namreč stopil na hodnik svetnik Bellitsch. Ker je bil brez očal, je bil oddaleč Jacku čudovito sličen. »Vi ste gospod svetnik Belič, kaj ne? Jaz sem Jackova žena.«

»Oh, kako me to silno veseli, milostiva!« je vzkliknil svetnik ter ji nemudoma galantno poljubil ročico. »Prosim, izvolite vstopiti!«

»Jaz sem Bobby Dodd, detektiv!« se je predstavil Amerikanec.

»Me veseli!« je odvrnil svetnik. »Izvolite sedeti! Prišla sta po mojega nečaka, kaj ne?«

Naša vojska tabori pred porušnim hotelom 'Pontebba' v Pontebi na laško-koroški meji.

»Ali je bil tukaj?« je vprašal Dodd.

»Da, Jakob ... Ali kakor mu pravite zdaj, Jack Belič, moj nečak, je bil par ur tukaj ter mi je vse priznal.«

»Je li mogoče! Ljubi Bog —!« je vzkliknila na zofi sedeča Polly veselo razburjena.

»Seveda se je moral nato nemudoma posloviti, in jaz — ga nisem zadrževal,« je nadaljeval svetnik.

»Vaša dolžnost bi bila izročiti ga policiji!« je zaklical Dodd.

»Policiji?!« Polly je planila pokonci. »In vaša beseda, mr. Dodd.«

»Oprostite!« je dejal Dodd in se poklonil. »Nič hudega nisem mislil.«

»Hm, dovolite!« je govoril svetnik mirno se smehljaje. »Zapornega ukaza ne poznam: prvič! — policaja nisem imel pri rokah: drugič! — dokazano ni, da sem Jakobu njegovo historijo res verjel: tretjič! — saj on je moj nečak, pravzaprav moj sin: četrtič! — torej če se vam zdi, da sem se kakorkoli pregrešil, vložim še danes prošnjo za odpust iz državne službe, potem pa me ovadite: petič!«

»To se ne sme zgoditi, mr. Dodd!« je rekla Polly ogorčena.

»Meni je glavna naloga, dobiti poneverjena dva milijona nazaj,« je razlagal Dodd. »V to svrhu sem angažiran po tvrdki Oliverja Hegana v Chicagu. Dobiti ju moram, zlepa ali zgrda. Policija mi je povsod le v pomoč, v ostalem postopam čisto samostojno. — Ali mi lahko poveste, mr., kam je krenil begunec?«

»Žalibog ne,« je odvrnil svetnik. »Odšel

Posekani houthousterski gozd, ki tvori danes s svojimi debli mostove in ceste preko preplavljene Flandrije.

je peš odtod v mesto, in odtlej je minilo že več ko štiri tedne, ne da bi še kaj slišal o njem.

»Ali je inel milijona s seboj?« je vprašala Polly napeto, a zelo naivno.

»Menda ne!« je odgovoril svetnik. »Ker je še mene — napumpal!« In fin smeh je zakrožil okoli njegovih ust.

Dodd je opazil ta nasmeh in si ga je razlagal po svoje. »Torej vam ni znano, da bi bil vaš nečak še nadalje v Strenovem potem, ko je odtod odšel?« je vprašal Dodd prežeče.

»Nikakor ne,« je izjavil svetnik mirno, »in jako bi obžaloval, če bi se to zgodilo. Lahko si mislite, da ne morem imeti kot sodni uradnik nikakih nadaljnih zvez z nečakom, ki ga preganjajo zaradi poneverbe.«

»Komedijska!« si je mislil Dodd ter se dvignil. »Za zdaj sva tu opravila, milostiva. Hvala, mr. I.«

Tudi Polly je vstala, a le nerada. Želela je zvedeti kaj več o svojem možu.

»Nadejam se, da se prav kmalu zopet vidiva!« ji je dejal svetnik in ji toplo stisnil

Naš trenj prodira preko beneških višin proti Tilmentu.

Laški ujetniki raznih tipov: Sicilijani, Florenčani, Ravenčani, Rimljani i. dr.

ročico. »Smem li reči: na svidenje?«

»Da, na svidenje!« je odgovorila Polly. »Vse kaže, da še danes ostaviva Strenovo, — a pred odhodom se vsekakor oglasim.«

»Jako me bo veselilo,« je dejal svetnik, »dasi je zadeva seveda za naju oba silno mučna. Toda midva vendar lahko občujeva in še o čem pokramljava.«

In odšla sta.

»Zelo simpatičen mož!« je rekla Polly, ko sta stopala po cesti.

»Slutim, da je denar skrit pri njem!« je zatrdil Dodd smelo.

»Nemogoče!«

»Zato pa le pojdite k stàremu gospodu! Marsikaj lahko zveste, kar nama bo v prid.«

»Vohunit naj grem?« se je ogorčila Polly. »Za kaj takega se ne dam zlorabljati.«

(Dalje prihodnjič.)

Najsvetejša svetinja.

Najponižnejši narod med narodi avstrijske države je bil slovenski. Dolgo je molčal, čakal in trpel. Kadarkoli je izpregovoril, so se čuli le vzdih, tožbe, kriki žalosti in obupa ter mile prošnje, naj ga puste vsaj v miru

in brez poniževanja tiho živeti, če že mora biti suženj. Bil je vedno trden steber države, stoletja najzvestejši narod dinastije. Branil in ubranil je Avstrijo pred Turki, krvavel je in umiral na raznih bojiščih. Vedno se je klanjal, plačeval, se boril in pričakoval vsaj — miru, če že ne svobode. Dočakal ni, — zato zdaj zahteva kar se mu dati mora. Država se mora pretvoriti v moderno skupino svobodnih narodov. Notranja in zunanja politika morata postati izraz volje večine narodov: v državi naj vsi narodi neovirani razvijajo svoje sposobnosti in nahajajo pravico, pravičnost in zakone v svojih jezikih.

Čehi, Poljaki, Malorusi, Hrvatje, Srbi in Slovenci so v državnem zboru povedali glasno in jasno, da jih je slišal in razumel ves svet: Hočemo svobode! Triletna vojna nam je pokazala, kje so naši sovražniki in kje naši prijatelji. Poučila nas je, da je bila edino slovanska nesloga kriva našega trpljenja. Dokler smo drug drugemu jemali čast in ime, se sumničili, se ovirali in si nagajali, so lahko ravnali z nami kakor z nekulturno čredo. Groza vojne dobe nas je naučila, da se ne smemo več sovražiti med

sabo, nego se moramo ljubiti, podpirati, saj smo eno. V slogi smo silni in spoštovani, v neslogi brez ugleda in moči. Ta enostavna in krasna misel je kakor Kristov nauk objela vso Slovenijo, vso Istro in Dalmacijo, ogromni del Bosne in Hercegovine, se širi preko Hrvatske in Slavonije ter se utrjuje povsod, koder žive pošteni Jugoslovani.

Svobode hočemo, združeni v enoto! Nazaj ne moremo. Ne smejo nas plašiti in ne begati nikakšne laži in grožnje, nikake denunciacije in spletke. Kmet, delavec in meščan morajo pogumno povsod zahtevati, da se izpolni jugoslovanska deklaracija, ker prej ne damo miru.

Iskren demokratizem mora v bodoče izključevati vsako razločevanje med sloji in stanovi. Nikdar ne smemo biti nesocialni, zlasti pa ne smemo pozabiti, kolikega pomena je za ves narod, ako dvignemo kulturni in socialni nivo naših najširših narodnih slojev, predvsem kmečki in delavski. Delati moramo vsi na to, da dospemo med sabo z zdravim in stopnjevalnim razvojem do izpolnitve socialnih zahtev brez nasilja in eksperimentov. Tako postanemo notranje ujedinjeni, kar je treba, da dovršimo najtežjo nalogo, ki nam jo nalaga velika doba.

Poraja se novo življenje za naš narod,

Naš tren pred krasnim laškim gradom v Passavianu.

Češki narodni gostje.

Praške družine so se pomnožile: dobile so narodne goste. Kdo so to? Ako pridete opoldne v boljšo praško družino, najdete v kuhinji enega, dvoje ali troje teh narodnih gostov: sede za lepo pogrnjeno mizo, kuharica jim streže, nosi na mizo in se pogovarja z njimi. Včasih pride tudi gospa pozdravit svoje goste, pogladi jih po kuštravi glavi in jim želi dober tek.

Narodni gostje so srečni in zadovoljni. Nič niso razžaljeni, da jih ne povabijo v sobo: kajti oni so še majhni, jim je komaj šest do deset let in se še niso naučili vseh manir. Ko so se najedli, vstanejo, zahvalijo se in odidejo domov.

Takih narodnih gostov je v Pragi cela armada. Njih generalni štab je v „Češkem srcu“. Tam se shajajo ubožni otroci, ki nimajo svojega toplega doma; tam dobe karte onih družin, ki si žele narodnih gostov in odidejo k njim na obed.

Dasi je dandanes težko sprejemati goste, vendar se je priglasilo dovolj družin, ki so hotele skrbeti za zapuščene otroke.

Laško gledišče za vojake na fronti, zdaj v naši posesti.

prihaja doba, ki bode potrebovala vsakega poštenega rojaka, da pomaga s svojim delom, umom, telesom in imetjem. Ves slovenski narod govori danes, kakor z enim samim, skupnim jezikom, misli kakor z enimi samimi možgani, zahteva, čuti in pričakuje isto: **svobode naroda slovenskega v neodvisni jugoslovanski državi.** Vsi čutimo, da nekaj višjega, svetejšega ko vse za kar smo se borili in prepirali pred vojno: narod in njegova svoboda. Svoboda narodova nam je postala svetinja vseh svetinj, sloga, zedinjenje, pravičnost naš klic od Triglava do Balkana. V taki slogi in pravični uredbi uprave bodo vsi narodi zadovoljni in srečni, — zato pa bo tudi vsa država močna in silna ter varna pred vsakršno nevarnostjo in pred vsakršnim prevratom. Zavedajmo se, da ni veleizdajalec oni, kdor ne priznava nasilja, kdor brani svojo čast, kdor hoče živeti svobodno!

Ker je premalo konj: V Lipskem na Nemškem vozi težke spedijske vozove cirkuški slon.

Poravnajte naročnino!

O „Češkem srcu“ se je pri nas že pisalo: to je društvo, katerega namen je rešiti mladino pred zimo in gladom. Ves narod je stopil v službo tega društva, da reši svoje najdražje: mladino. Mnoge matere so obupavale pod težo sedanjega časa. Otroci so zapustili dom in iskali pomoči pri dobrih ljudeh. Ulice so se polnile s polnagimi ubožčki, ki so beračili po hišah. Tu je vmes poseglo „Češko srce“, ki ljubi svojo mladino, svojo bodočnost. Kajti na bojiščih pada cvet naroda — število porodov pada (lansko leto n. pr. se je samo v Pragi rodilo 4000 otrok manj nego v prejšnjih letih) — torej je treba rešiti to, kar živi. Brez posebnih prošenj je dobilo „Češko srce“ velikanske darove: zbiralo se je zanj povsod, banke so dajale po 50.000 K, tako da ima danes društvo nad pol milijona kron.

Po kmetih so začeli zbirati živila za društvo, v Pragi so napravili veliko kuhinjo i. t. d.

Tako so dali Čehi vsem narodom vzgled, kako je treba reševati narod. Češke občine so takoj obljubile pomoč: pošiljale so v Prago polne vreče in zaboje: kruha, krompirja i. t. d. Za božič n. pr. je ena sama občina poslala dva vagona živil za „Češko srce“. Vsak dan stoje na kolodvoru ljudje od „Češkega srca“ in odvažajo darove, ki pridejo z dežele. Za božič so se oglasile tudi občine in vasi, ki so povabile narodne goste na deželo, na praznike.

Učiteljice, ki pomagajo pri „Češkem srcu“, so spremljale malo goste (po 10–20) na deželo. Tam so jih čakali na kolodvoru dobri ljudje, da jih vzamejo s seboj. In zgodilo se je, da je bilo skoraj gostov premalo. V neko vas je pripeljala učiteljica 20 kosov tega narodnega blaga. Pred vasjo so čakali otroci in odrasli, ki so začeli takoj med goste deliti buhte. Kaka radost! Lepe bele buhte! Vaški otroci so odvedli mestne otroke s seboj. Bilo je tako lepo, da so odrasli ljudje plakali. Toliko bede — in toliko dobrote! Drobiž je našel v snegu in na saneh svojo zabavo — a gospodinje so pridno kuhale, da bodo narodni gostje pomnili, kdaj so bili pri njih na praznikih.

Po praznikih so javili prebivalci, da so se gostje tako udomačili, da jih sploh ne puste več v Prago. To so danes narodni gostje.

Sledovi vojne: Ponte di Piave v Benečiji ima čudno razparan zvonik, žrtev topov.

Vsaka praška gospa ti nekako s ponosom pove: „Imamo narodnega gosta.“ Zunaj je mraz in beda — a češko srce greje na svojih prsih svojo mladino.

Kako pa pri nas? Ali je poskrbljeno za našo narodno bodočnost?

Imamo begunce. To so pred vsem naši narodni gostje.

Čitali ste, kako dobro se je našim beguncem godilo okoli Žel. Broda na Češkem. V taborih Steinklamm, Bruck, Wagna jim seveda ni bilo tako dobro. Nekaterim je bilo zelo hudo! Tudi v nemških krajih so ču-

tili, da so med tujci. A pri nas, med Slovenci morajo biti kakor doma. Ne samo begunci. Vsi naši ljudje, ki nimajo doma.

„Narod sebi!“ Tako so napisali Čehi v svojem narodnem gledališču v Pragi. Narod sebi — to bodi geslo! Pred vsem skrbimo zase, za svoje ljudi, za svojo mladino! Ako se ne bomo rešili sami, drugi nas ne rešijo.

Ne čakajmo na pomoč vlade: vemo, kako skrbijo za nas. Pomagajmo si sami! Časi so težki — v njih se izkaže, kdor je junak. „Odprti srce — odprti roke!“ Vsak otrok, ki trpi v zimi in gladi — postani naš narodni gost. Rešimo mladino!

Ruska „svoboda“.

Francoski častnik je v pariškem listu naslikal življenje v sedanjí dobi bolševiške vlade v Moskvi ter je še posebej popisal današnjo rusko svobodo.

Priprosti Rus, piše francoski častnik, si predstavlja pod svobodo nekaj čisto drugega, nego si predstavljajo ljudje na Francoskem ali Angleškem. Biti svoboden, to pomenja Rusu n. pr., da sme v vlaku zasedi kar tri prostore namesto enega. Nasprotno pa bi pomenilo odstopiti 1 cm od svojega prostora drugemu človeku, biti nesvoboden. Anglež se čuti svobodnega, če se nihče ne vtika v njegovo zasebno življenje; Francoz je svoboden, ker sme pri volitvah vojiti kogar sam hoče. Na Ruskem pa razumevajo zdaj svobodo tako, da lahko človek ves teden leži na trebuhu ter ničesar ne dela. Svobodni ruski narod je nenasiten v svojih zahtevah in željah. Včeraj se je zadovoljeval še z darom, ki bi ga niti pes ne pogledal, danes pa hočeti imeti vse. Na javnih mestih se ne dela drugega nego govorančji. Kaj pa, prej je moral Rus vedno le molčati. Nastopajo govorniki vseh možnih strank in smeri, a občinstvo ploska vsem, najbolj pa bolševikom, saj so ti v svojih zahtevih najradikalnejši. Vojaki in delavci plavajo v denarju. Uradniki pa trpe — bedo. Delavci niso več zadovoljni z malimi krčmami, bifeji. Le v prvovrstnih restavrantih jih je še možno zadovoljiti.

Neki bogat gost je v nekem dragem restavrantu v Moskvi zahteval konjaka.

„Konjaka želite?“ je odgovoril natakár.

„Imamo ga, a je strašno drag.“

Gost se je razjezil in zakričal: „Ali sem te vprašal po ceni? Kaj pa misliš, da sem?“

„O, ne zamerite, preblarodje,“ je odgovoril natakár. „Vem, da ste veletržec, toda konjak je dandanes tako grozno drag, da si ga morejo privoščiti le še — delavci.“

Proti meščanom in tujcem se hujska vsak dan huje. Damam trgajo klobuke z glav. Ljudstvo je naravnost nevedno, a o političnih rečeh nima pojma.

Ne ve, kaj se godi po svetu, ne razume, čemu so francoski vojaki tu (večinoma topničarji, ki so poučevali ruske tovariše), zakaj je vojna in kakšen je njen namen...

Taka je danes ruska svoboda, ki jo širijo židje Braunstein (Trockij), Zedermann (Ljénin) in Joffe, predsednik mirovnih mešetarjev v Brestu Litovskem.

Koncert Maje pl. Strozzi-jeve in Bele pl. Pecića.

Največja hrvaška tragedinja, gospa Marija Ružička Strozzi-jeva, ki je te dni ob vseobčem hvaležnem navdušenju hrvaškega, srbskega in tudi slovenskega naroda praznovala izredni jubilej svojega 50-letnega aktiv-

Palestina v angleški oblasti: Pogled na mesto Betlehem, kjer je bil pred 1918 leti rojen Jezus, sin Marije.

nega delovanja za hrvatsko dramo, ta velika in slavna slov. umetnica je darovala Hrvatski poleg svoje umetnosti tudi svojo hčer Majo.

Maja pl. Strozzi je ponos hrvaške opere, najdivnejši, najbogatejši in dragocenejši talent hrvaškega lirskega artizma; Maja Strozzi-jeva je tipična zastopnica hrvaške lirске operne umetnosti in genijalna interpretka moderne in narodne pesmi. Kakor je sama skromna, sanjava, mila, tiha in nežna, blede krasotica bolešno mučeniškega izraza na svojih licih, prav tako je njena umetnost. Ogromna je galerija ženskih tipov, ki jih je ustvarila tekom svoje operne karijere, a vsi ti tipi žensk so globokočutne mučenice, svetnice po svojih bolestitih in žrtvah. Maja Strozzi jih je ustvarila v najrazličnejših individualnostih kot cele žive umetnine, ki jih človek ne pozabi nikdar več. Pevka do viška rafinirane tehnike in veledramatična, hkratu psihološko do skrajnosii fina in nežna gralka, je gospa Maja Strozzi-jeva resnično čarobna cvetka na vrtu jugoslovanke umetnosti. Seveda, kdor išče brutalnih efektov in glasovne vehementnosti, bo pri njenem petju razočaran: ona pač ne kriči in ne razgraja, nego poje in igra kot umetnica najdelikatnejšega okusa. Diskretnost, noblesa, rekli bi, aristokratnost njene umetnosti se razkriva le ušesom in očem resne kulturnosti. Kdor pa išče v petju duše, čustva, izraza bolesti in radosti, je ob njenem čarobnem petju srečen, navdušen. Virtuozka v koloraturi, bravurozna v trilkah ter v najtežjih pevskih akrobatikah, ki jih zmaguje kakor igraje, zna ta naša igredna umetnica dati vsaki svoji pesmi toliko prisrčne toplote, toliko lastne srčne krvi, da razvname vsakogar, ki ima mehko dušo in sočutno srce.

Zato se ne čudimo, da je v Zagrebu vsaka operna predstava z go. Majo v naslovni ulogi še danes vselej razprodana, dasi je že 7 let stalna članica hrv. opere. Na koncertnem vzporedju v Ljubljani je bila cela vrsta briljantnih arij iz oper, ki jih je pela idealno. Nas je še prav posebno navdušila z lirskimi pesmimi Srba Petra Konjovića, modernega, a hkratu narodnega skladatelja izrednega talenta. Iz teh pesmi se oglašja jugoslovanska duša toli nežno, značilno in izrazito, da pač tudi naša „Glasbena Matica“ tega mladega mojstra ne sme pozabiti za svoje koncerte. Vse točke je spremljal na klavirju z redkim okusom in fineso g. Bela Pecić, pianist umetnik. Skratka: koncert 19. dec. je bil prvovrsten umetniški dogodek.

Iskreno želimo, da slišimo oba umetnika zopet in čim prej. Naše občinstvo pa opozarjamo: Kdor si želiš globoke poezije in duševne pevske umetnosti, pridi in osrečen boš kot redkokdaj! F. G—r.

Gospodinjstvo.

Krompir z jabolki. Skuhaj olupljenega krompirja, odcedi ga, prilij nekoliko mleka, zmečkaj ga dobro in primešaj malo kuhanih jabolk ali jabolčne mezge. Tak krompir ne potrebuje masti; če ga zabeliš z mastjo in ocvirki, je pa še boljši. Ako nimaš mleka, tudi lahko izostane; v tem slučaju ga ne odcedi prav do suhega.

Pšenični zdrob je jako redilen. Včasih smo ga za otroke kuhali na mleku. Toda prav dober je tudi, ako ga skuhaš na vodi, zabeliš z ocvirki ter posipaš s cimetom in sladkorjem. Če ni zabele v hiši, zadoščata tudi sladkor in cimet. Tudi koruzni zdrob pripravi tako, prej ga popari in odlij prvo vodo.

Omelete brez mleka. Razmota pol litra mrzle vode, pol male žličice doterona, ki ga dobiš v prodajalni, polno žličico Oetkerjevega praška, 2 veliki žlici sladkorja, potrebne

Laško letalo, ki se je pri svojem padcu zarilo v tla.

soli in moke ter vtepi v to testo naposled rumenjaki in sneg enega beljaka. Napravi omelete kakor navadno, namaži jih z mezgo zvij jih in posipaj še povrh s sladkorjem. Iz enega jajca prav lahko napraviš 10 tankih omelet; ako jih hočeš imeti več, vzemi dve jajci. Ako uporabljaš namesto čiste vode soda-vodo ali sifon, so omelete še boljše. — Vsekakor pa so v obeh slučajih prav dobre.

Jabolčno praženje. Razmota 1 jajce, 10 dk moke in 10 dk sladkorja ter primešaj 1 kg olupljenih, na tanke listke zrezanih jabolk in zavitek Oetkerjevega praška. Stresi vse v namazano kozo in speci v pečici.

Krhljevi cmoki. Skuhaj kilogram krompirja v oblicah, olup ga in nastrgaj na strgalniku ali ga dobro stlači. Zgneti ga z jajcem ali jajčnim nadomestilom in malo masti v testo. Krhlje namakaj čez noč v vodi, skuhaj jih in stresi na rešeto, da se odcede. Razvaljaj testo, zreži ga na štirioglate kosce in zavij v vsakega krhlj. Napravi iz tega cmoke, ki jih skuhaj v slani vodi. Polij jih s sladko vodo, v kateri so se kuhali krhlji in zabeli z mastjo in drobtinami.

Razne vesti.

Begunski zakon sankcioniran. Cesar ja sankcioniral begunski zakon 31. decembra 1915. Zakon je takoj stopil v veljavo in se morejo oni, ki imajo vsled evakuacije pravico do naknadne podpore do višine 500 kron na osebo, obrniti z utemeljeno prošnjo radi tega izplačila na pristojno oblast, ki jim nakazuje podporo.

Promet s čevlji. V smislu naredbe trg. min. z dne 13. dec. 1917, drž. zak. št. 482 se sme novo, kakor staro obuvati prodajati konsumentom izključno le proti izkaznicam. V splošnem veljajo analogna določila kot pri prometu z blagom in obleko. Do definitivne ureditve bo v najnujnejšem slučaju izdala izkaznice za mesto Ljubljana deželna poslovalnica za preskrbo prebivalstva z obleko (Šolski drevored št. 2), na deželi pa pristojna okr. glavarstva.

Cene za zlato so v zadnjem času znatno padle. Med navijalci za zlato je zavlada vsled tega prava panika. Danes plačujejo za en gram 14 karatnega zlata 4 krone 50 vin. do 4 krone 80 vinarjev. Ko je bila cena zlata najvišja, so plačevali za en gram takega zlata 10 kron 70 vinarjev. Diferenca v cenah znaša torej okroglo 60 odstotkov. Mnogo špekulantov je izgubilo zadnji čas prav veliko. Neki mali trgovec z zlatom v Währingu, ki je bil nakupil 3 kg zlata in dal zanj okolo 30.000 kron, ima okroglo 15.000 kron izgube.

Kakšno bo vreme? K zvezdoznanstvu so šli včasih tudi napoved vremena. Vreme pa se za zvezde kaj malo meni. Samo z mesecem ima nekaj zveze. Kadar se približuje mlaj, se vreme skoro vselej izpremeni, in kakršno je vreme 4. in 5. dan po mlaju, tako prevladuje ves čas do prihodnjega

Palestina angleška: Jeruzalem, kjer je bil pred 1885 leti križan Jezus Krist.

Na veseli ruski fronti: Prvič kar je vojska so imeli naši vojaki leta 1917. svoj Miklavžev večer v strelnem jarku.

mlaja. Včasih naredi tudi to pravilo kako izjemo, pa le izjemo. Vreme ima v sebi neko stalnost, in če je danes lepo jasno vreme, lahko rečemo, da bo tudi jutri, in če je danes grdo deževno vreme, bo skoro gotovo tudi jutri. Kdor se drži tega pravila, se bo manjkrat zmotil, kakor učene meteorološke opazovalnice. Neko posebno znamenje prihodnjega vremena so poznali že stari Judje, kakor nam poroča sv. evangelij. Italijani so to znamenje izrazili: „Rossa la sera, bel tempo si spera; rossa la mattina, bel tempo si rovina“ (t. j. Rudeč večer prinese jasen dan; rudeče jutro prinese dež). Če vsem tem pravilom tudi barometer ne oporeka, se da vreme napovedati s precejšnjo gotovostjo.

Mrzel Božič. Letošnji Božič je prinesel hud mrz. Po deželah, kjer je snežna odeja še tenka, je mrz gotovo škodoval setvam. Najhujši mrz so imeli v Avstriji na severnem Češkem: v okolici Heba in Trutnova —16° C, v Ustji nad Labo —12° C, v Čeških Budjovicah —10° C, v Taboru —11° C, v Znojnu —6° C, v Prerovu —7° C. Na Božič je snežilo in je mrz odnehoval. Pri nas smo imeli le —5° C. Toda mrz je pritisnil par dni nato tem huje. V Ljubljani

smo imeli 4, in 5. t. m. 18—20° C mraza; 7. pa se je začelo tajati. Povsod primanjkuje drv in premoga, zato občutimo zimo tem huje. Ker manjka tudi petroleja in sveč, morajo reveži celo v temi zmrzovati in stradati. Težke čase preživljamo. Najžalostnejši Božič smo imeli, kar pomnimo. Bog daj čim preje mir!

Mirovna pogajanja in tihotapstvo. Z Dunaja se poroča: Vsled mirovnih pogajanj z Rusijo so se cene tihotapskega blaga znatno znižale. Čaj, ki se je v zadnjih mesecih prodajal po 120—140 K, se dobi sedaj po 90—100 K. Cena šokolade, ki je veljala prej 60—70 K, se je znižala na 40 K. Čebula se dobi zopet po 5 K. Tudi riž se je zopet pojavil ter se ponuja po 20—28 K. Tudi milo se zopet dobi v trgovinah; cena mu je 18 K.

Državni nastavljenici dobe draginjske doklade. Odredba finančnega ministrstva določa nove draginjske doklade za prvo polovico leta 1918.

Okrajne sodnije v Gorici, Kanalu, Kobaridu, in Krminu začno, kakor čujemo, v kratkem zopet poslovati. Goriška okrajna sodnija se utegne preseliti na svoje poslovno mesto kmalu po novem letu.

Zmes.

Znamenje možatosti. Jakec je imel svojih 5 let, a hotel je biti večji in pa veljaven mož. „Mama, zakaj sem tako majhen? Dajte mi velik telovnik in plešo na glavo.“

Mama: „Kaj ti pride na misel!“

Jakec: „Ata me zmeraj lasajo.“ r

Lepo priporočilo. „Predstavljam vam se kot bivši tajnik pri tvrdki Tovarkovič v S.“

Šef: „Kje so vam listine vedenja in dosedajnega službovanja?“

Ponudnik: Prav kar prihajam iz zapora.“ r

Koliko je vreden. Znan lakomnik pade v vodo. Dober človek ga izvleče iz globine, v kateri je žeagal, z nevarnostjo svojega življenja. Rešenec podari rešitelju 1 K. — Navzoči so se namrdovali takemu skopuštvu, a eden pripomni: „sam bo najbolje vedel, koliko je vreden.“ r

STAVCE

sprejme „ZVEZNA TISKARNA“

v Ljubljani, Stari trg štev. 19.

F. BATJEL prej v Gorici.

LJUBLJANA, Stari trg 28

Moška in ženska dvokolesa še s staro pnevmatiko živalni in pisalni stroji, gramofoni, električne žepne svetilke.

Najboljše baterije.

Posebno nizke cene za preprodajalce.

Mehanična delavnica

na Starem trgu št. 11.

Tiskovine vseh vrst

kakor:

časopise, knjige, brošure, cenike, lepake, letake, vabila, vsporede, tabele, račune, kuverte in pismenski papir s firmo, vizitke, naslovnice itd.

natisne lično in ceno

ZVEZNA TISKARNA

v Ljubljani,

STARI TRG štev. 19.

„ZVEZNA TISKARNA“ se je preselila z Dunajske ceste 9 na Stari trg 19 poleg znane kavarne Jak. Zalaznik.

Upravništvo in ured. „Tedenskih Slik“ in „Slovana“ se je preselilo z Dunajske c. 9 na Stari trg 19 poleg kav. Zalaznik.

Potrdila istovetnosti

izvršene po najnovjšem
predpisu dobe občine v
„ZVEZNI TISKARNI“
v Ljubljani, Stari trg št. 19

XV. letnik

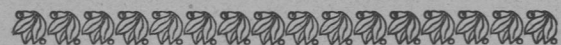
priobčuje pesmi, romane, novele,
povesti in razprave **najboljših**
slovenskih pesnikov, pisateljev
in znanstvenikov.

Vsaka številka „SLOVANA“ ima po 1 do 2
eno- in večbarvni umetniški prilogi, repro-
dukcije del najboljših slikarjev oziroma
kiparjev ter portrete pisateljev in umetnikov.

Naročnina za „SLOVANA“ znaša za vse leto 12 K,
pol leta 6 K, za dljake vse leto 10 K, za pol leta
5 K. Naročite „SLOVANA“ takoj!

Naslov: „SLOVAN“ - Ljubljana, Stari trg 19.

Novi naročniki dobe še vse letos že izišle številke.

Vlagalko
hlapca, učenca in
kontoristinjo
sprejme „Zvezna tiskarna“
v Ljubljani, Stari trg 19.

Album razrušene Gorice

in različne razglednice od podrtje Gorice. Ve-
lika zaloga umetniških kart za 15—18 in 20 K
za 100 kom. Naročila se prosijo na naslov:

ANTON PERTOT, GRADEC, Roseggerhaus.

Framydol je sredstvo za pomlajenje
las ki rdeče, svetle in sive
lase in brado za trajno temno barva. 1 stekle-
nica s poštino vred stane K 270.

Rydyol je rožnata
voda, ki ži-
vo pordeči blede lica.
Učinek je čudovit. 1 ste-
klenica s poštino vred
K 245. Povzetje 55 vi-
narjev več. Naslov za
naročila:

Jan Grolich, drogerija pri angelju v BRNU
št. 645, Moravsko.

500 kron

Vam plačam, ako moj odstranje-
valec korenin „**Ria balzam**“ ne
odstrani brez bolečin Vaših kurjih
očes, bradavic in žuljev v treh
dneh. Cena za jeden lonček z
zanstvenim listom K 275, 3 lončki K 550, 6 lončkov
K 850. Na stotine zahvalnih in priznalnih pisem.

Kemeny, Kaschau (Kassa) I. poštni
predal 12/661 (Ogrsko).

Zamaške

nove in stare, kupi vsako množino trdka
Ljubljanska industrija probkovih zamaškov
JELAČIN & KO. LJUBLJANA

Izšel je

splošni žepni koledar z notesom za leto 1918 z vse-
stransko najzanimivejšo vsebino za vsakega. „Vedež“
je neobhodno potreben svetovalec in vodnik vsakemu
brez razlike toliko civilistu kakor vojaku, zato napra-
vite svojim vojakom gotovo največje veselje, ako jim
ga pošljete „Vedeža“.

„Vedež“ za leto 1918

poklanja svojim častitim odjemalcem in naročnikom
pregleden in natančen slovenski zemljevid italijansko-
evstrijskega bojišča, ki sega od Ljubljane do Gardskega
jezera ter od Koroške meje do konca Istre.

„Vedež“ je odločil tudi 20 krasnih dobikov ki
bodo izžrebani dne 31. marca 1918 zato je vsak izvod
„Vedeža“ previden s številko (natančnejši popis v „Ve-
dežu“). — Cena v lični vezavi K 120.

„Vedež“ se naroča v zal. knjigarni J. Stoka,
Trst, ulica Molin piccolo 19.

Kdor jih naroči 10 dobi 11 povrhu.

Da se prihranijo razmerno previsoki stroški za posa-
mezne izvode po povzetju, naj izvolijo) po-
naročniki poslati (tudi v poštini znamkahn. p.
leg cene še 20 vin. za poštino.
Večja naročila se pošiljajo po povzetju. — Pre-
prodajalci dobijo 25% popusta.

Vizitke

elegantne in poceni natisne
„Zvezna tiskarna“ v Ljubljani,
Stari trg št. 19.

Nov kažipot bolnikom!

Sestavl sem spis, da ž
njim pokažem milijonom
trpečih edino pravo pot k
ozdravljenju. Ta kažipot
ne stane niti vinarja in se
vsakemu, kdor se čuti bolnega, slabotnega
in malodušnega pošlje zastonj. Moj spis je
sad 50-letnega temeljitega premišljevanja in
obsega veliko število praktičnih izkušenj in
dokazov najodličnejših znanstvenikov.

Kdor se hoče oteti,

naj se posluži mojega poduka, ki je že
tisočerm pomagal. Naj si je že zbolel vsled
skrbi, prenapornosti ali

lehkomiselnosti in nezmernosti

vsem trpečim, omahljivcem in ljudem brez
veselja do dela pokažem znanstveno in na-
ravno pot k oprostitvi živčnih bolezni, ne-
spečnosti, nevolje do dela, duševni in telesni
slabotnosti, trganja po udih, glavobola, ne-
prebavnosti in želodčnih bolečin ter mnogih
drugih bolezni.

Pišite še danes dopisnico ter zahtevajte za-
stoj in poštine prosto

moj kažipot!

Naslovite dopisnico na:

E. Pasternak, Berlin, N.O.,
Michaelkirchplatz 13, Abt. 499.

IVAN JAX in SIN

Ljubljana, Dunajska cesta 17

priporoča svojo bogato zalogo

šivalnih strojev, koles, pisalnih strojev in

strojev za pletenje (Strickmaschinen)

Brezplačen
pouk v ve-
zenju
Tovarna v
Lincu usta-
novlj. 1867.

Zahtevajte
cenik, ki ga
dobite
brezplačno
in poštine
prosto.

Vsaka gospa

naj čita mojo zanimivo navo-
dilo o modernem

negovanju prsi.

Uspešen svet pri pomanjkanju in opešanju
obilnosti! — Pišite zaupno IDI KRAUSE,
Presburg (Ogrsko) Schanzstrasse 2,
Abt. 95. — Ne stane nič.

Kmetska posojilnica

r. z. z. n. z.

obrestuje hranilne vloge po

Hranilnih vlog trindvajset milijonov. Popolnoma varno

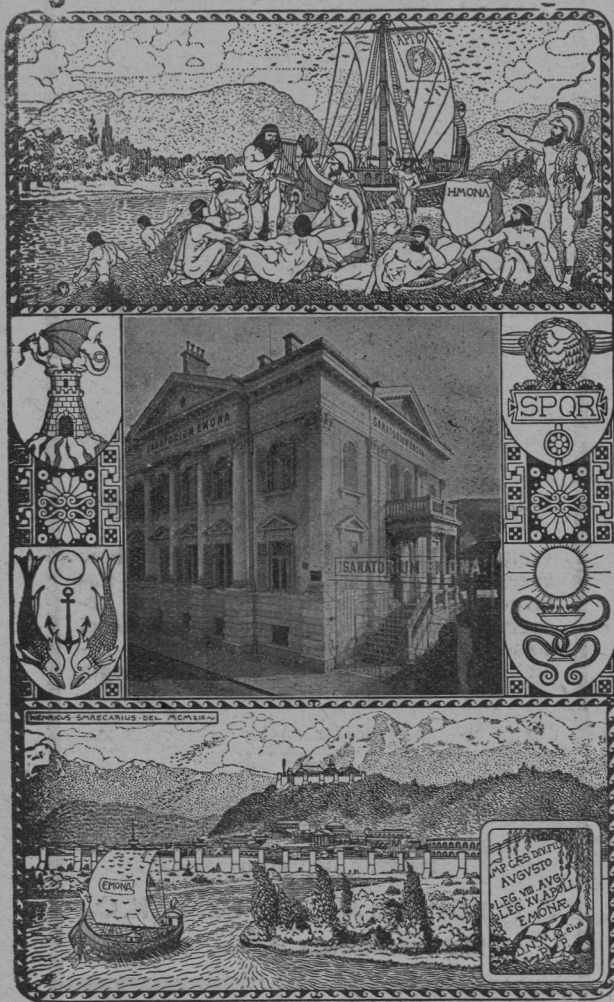
4 1 0 / 4 0

Ljubljanske okolice

v Ljubljani

brez vsakršnega odbitka.

naložen denar. Rezervni zaklad: Milijon kron.

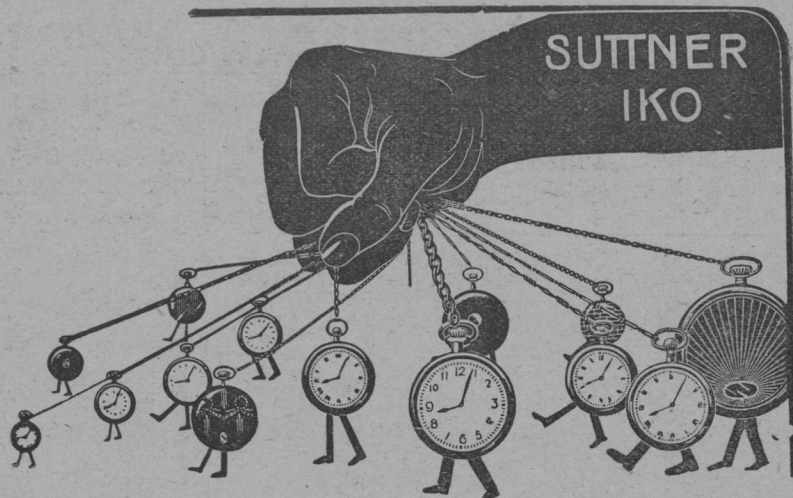

Selenburgova ulica 1
(nasveto trgovine Tican)

Specijalna trgovina bluz

Antonija Sitar

Dobro IKO uro

vsak občuduje in zaželi, kajti ona je

≡ **mojstrsko delo urarske umetnosti!** ≡

Razpošilja se po povzetju, — Neugajajoče zamenjam!

Velika izbira ur, verižic, prstanov, lepoticja, daril itd. v velikem

krasnem ceniku,

katerega zahtevajte zastoj in poštne prosto.

:: Vse ure so natančno preizkušene ::

Lastna znamka „IKO“ svetovnoznana.

Kovinate ure po K22— 26—
32— 40— 60—

Srebrne ure po K 48— 54—
60— 70— 90— 100—

Kovinate verižice po K 2— 3—
4— 6— 10—

Usnjate verižice po K 1'60 2'80
4'80

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.

Svetovna razpošiljalnica

H. Suttner ^{samo} v Ljubljani št. 5

Nobene podružnice. Svetovnoznana radi razpošiljanja dobrih ur. Nobene podružnice.

Josip Jug

pleskarski in likarski mojster
Ljubljana, Rimska c. 16.

se priporoča cenjenemu občinstvu za vsa v to stroko spadajoča dela. Jamčim da delam samo s pristinim firnežem.

Solidna in točna postrežba.

Kislo vodo, vino in sadjevec

razpošilja

A. OSET, pošta Guštanj, Koroško.

Kupim vse vrste zamaške, steklenice in sode.

Priporoča se

:: umetna knjigoveznica ::

IVAN JAKOPIČ

:: LJUBLJANA. ::

Mazilo za lase

varstvena znamka Netopir

napravi g. Ana Križaj v Spodnji Šiški št. 222 pri Ljubljani. Dobi se v Kolodvorski ulici 200 ali pa v trafiki pri farni cerkvi. V 3 tednih zrastejo najlepše lase. Steklenica po 6 in 8 K. Pošilja se tudi po pošti. Izorno sredstvo za rast las. — **Za gotovost se jamči. — Zado- stuje steklenica.** — Spričevala na razpolago.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI

:: Delniška glavica 10,000.000 kron. ::

STRITARJEVA ULICA ŠTEV. 2.

Rezervni fondi okroglo 1,500.000 kron.

Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici (t. č. v Ljubljani) in Celju.

Sprejema vloge na vložne knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje najugodnejše.

4% rentnine od vlog na knjižice plača banka sama.

Naročnina za list „Tedenske Slike“; za Avstro-Ogersko: 1/4 leta K 5, 1/2 leta K 10, celo leto K 20—; za Nemčijo: 1/2 leta M 12— celo leto M 24—; za ostalo inozemstvo: celo leto fr. 32—. Uredništvo in upravnništvo Ljubljana, Stari trg št. 19.